

temmelig slem i en Definition — „ligger under Regjeringens Tilsyn og Bærgemaal, i Henshold til visse tidligere Bestemmelser, hvorved dette Bærgemaal er henlagt til Regjeringen, er indbefattet under Begrebet offentlig Stiftelse“. Denne Definition er for det Første saa uklar, som nogen Definition vel kan være, men den er dernæst afgjort urigtig; thi det er ikke efter nogetsomhelst juridisk System Tilfældet, at man kan henføre under Begrebet „offentlige Stiftelser“ Alt, hvad der ikke har nogen personlig Eier; det er aldeles vist, at der gives meget Gods, som er henlagt under en juridisk Personlighed, men som derfor ikke engang er gaaet over til at være en Stiftelse; thi allerede mellem Begrebet „Stiftelse“ og en „juridisk Personlighed“ er der en bestemt og aldeles skarpt betegnet Forskiel; men om saadant Gods ogsaa gaaer ind under Begrebet „juridisk Person“ og „Stiftelse“, og i højeste Grad er underkastet Regjeringens Tilsyn, og i en vis Grad staaer under dens Bærgemaal, derfor er det ingenlunde gaaet over til at blive en „offentlig Stiftelse.“ Ved Begrebet offentlig Stiftelse er Hovedvægten lagt paa Formaalet; det vil man finde overalt, og hvor det er et med Statsformaalet væsentligt sammenhængende Formaal, en saadan Stiftelse har virket for, der fores man ind paa Grændsen af en offentlig Stiftelses Character. Det er ingenlunde ubetinget afhængigt af, hvorfra vedkommende Gods har sin Oprindelse, skjøndt naturligviis — det vil jeg indrømme —, hvor det har sin Oprindelse fra det Offentlige, er der større Formodning for, at det har havt et offentligt Formaal. Jeg troer, at disse Bemærkninger, — som jeg naturligviis ingenlunde vil kalde udtømmende, — dog maaskee vilde være tilstrækkelige til at vise, at det har sin overmaade store Banffelighed at give Begrebet „offentlig Stiftelse“ med fuldkommen Nøjagtighed, undtagen forsaavidt man er istand til at anføre nøjagtig og bestemt, hvad derunder skal henføres; dette, mener jeg, skulde ogsaa være en væsentlig Grund til at give Paragraphen en ganske anden Form, for at man ikke skulde komme ind i en endnu uhyggeligere Tilstand, og navnlig paany paa- drage Regjeringens Bedreidelse, naar den

ikke troede at kunne betragte det som hørende under Stiftelsers Gods, hvad den ærede Rigsdagmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) vil have henført under dette Begreb. Der er her en bestemt Forskiel tilstede, hvilket Spørgsmaal vil komme frem, naar der bliver Tale om at henføre de enkelte Stiftelser under Lovens Omraade, og jeg vil ikke holde tilbage, at et Hovedspørgsmaal her vil blive, om navnlig de betydelige med Gods forsynede Klostre, som her ere nævnte, skulle henføres derunder. Jeg har den fulde Overbeviisning, at man ikke kan henføre dem under Kategorien offentlige Stiftelser, og jeg holder mig overbeviist om, at, dersom Loven gik igjennem, som den ligger for her i Forslaget, vil Regjeringen ikke, idetmindste ikke den, jeg har den Ære at være Medlem af, betragte disse Stiftelser som hørende under denne Lovs Bestemmelser. — Mange ville da sige, saa er det nødvendigt, at vi saa dem bragte ind derunder; — men denne Uklarhed maa hæves paa en eller anden Maade, førend der kan være Tale om at op- høre Forslaget til Lov, for at der ikke deri skal komme en Uoverensstemmelse ind imellem Regjeringen og Thinget, som vil gjøre det vanskeligt for dem at forenes om Lovens Anvendelse. Jeg troer ikke, at der, efter den Maade, hvorpaa jeg veed, at Ministeriet opfatter denne Sag, kan være Tale om at gaae videre end til det Gods, der virkelig, efter dets Oprindelse, hører ind under Begrebet af „offentlige Stiftelser“, altsaa, for at tale bestemt, med Undtagelse af de Stiftelser, som jeg nylig nævnte, kun til saadanne Stiftelser, som paa en mere umiddelbar Maade staae under Regjeringens Bærgemaal, idet alt dem Vedkommende gaaer directe igjennem den Bestyrelse, som staaer i Spidsen for dem, med Ansvar for det paa- gjældende Ministerium. Disse Stiftelser, med Hensyn til hvilke Ministeriet tidligere jævnlige har taget Beslutning om Salg, kunne naturligviis komme ind under Loven, ligesom jeg ogsaa antager det for en Selvsølge, at der med Hensyn til det Gods, der hører under Embeder, eller er tillagt Embeder, ere saadanne Grunde tilstede, som kunne gjøre det ønskeligt, at det ogsaa kommer ind under Loven, — som iøvrigt, det maa indrømmes, har taget billige